

endnu, men maa vente lidt, saa skal jeg strax komme til ham. Jeg vil ikke stemme for denne Misbilligelse af Ministeriets Handling. Jeg har saa tidt udtalt mig om min hele Opfattelse af Forholdene, at jeg ikke skal komme videre tilbage dertil; men jeg skal kun indskrænke mig til at sige, at jeg for mit Vedkommende ikke vil gaa imod det nuværende Ministerium, saa længe jeg ikke engang ser Mulighed for, at der kan blive dannet nogen anden Regering, der er bedre end denne; og naar det ærede Medlem, der raaber Hør, endelig vil vide, hvor efter min Opfattelse de store Banfælgeligheder ligge, saa ligge disse Banfælgeligheder ganske vist paa begge Sider; men den største og betydeligste Banfælgelighed ligger dog hos det ærede Medlem og hans Venner; her er den store Hindring for, at der kan blive nogen anden Regering dannet, som bedre end den nuværende skulde være i Stand til at føre Sagerne frem (En Stemme: „Hvilken anden“?). Jeg mener, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) og hans Venner, ere en Hindring for en hvilken som helst Udsvikling her i Landet. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds talte før om det ene store samlede Parti, og om hvor vigtigt for det Hele det var, at dette Parti var dannet. Da jeg nu har Ordet, kan jeg ikke Andet end dvæle et Dieblit ved dette Partis Betydning for Udsviklingen og Landet i det Hele. Men jeg tilføjer, at der just ikke er nogen Fristelse for mig til at udtale mig, efterat det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds har talt; thi saa ofte jeg har den Ære, at væle Mening med det ærede Medlem, pleier han ligesom at overfalde mig personlig, og uagtet jeg ikke har havt Ordet i Dag, har han dog allerede havt Leilighed til et saadant personligt Overfald paa mig, fordi jeg i hans Tale, da han spurgte: Hvad have de fra den anden Side at fremføre som Bevis paa, hvad de ville? hentaede Ordet: Lovene. Det ærede Medlem betegnede denne min hentaede Utring som en grundløs Tale; men naar det ærede Medlem stiller et saadant Spørgsmaal, saa maa dog et tilstrækkelig fyldestgjørende Svar være: den talrige Mælle af Love, som foreligger, og som det ærede Medlem hellere skulde behandle og helst stemme for, hellere gaa nærmere ind paa de enkelte Sager, end at holde sig til almindelige Talemaader. Naar jeg nu nærmere et Dieblit skal dvæle ved, hvad der virkelig er det Vigtigste og mest Karakteristiske og desværre Betydningsfuldeste for vort politiske Liv, nemlig dette store samlede Parti og

dets hele Stilling og Forhold, da maa jeg tilføje, at det har forbausset mig atter at skulle høre Tale om Programmet og Sætningerne i Programmet, disse almindelige Sætninger (Berg: „Sætninger“?); det ærede Medlem vilde dog neppe synes bedre om, at jeg kaldte dem Frazer, saa jeg maa helst sige „almindelige Sætninger“. Jeg maa tilføje, jeg troede, at dette Program nærmest var skrevet til Brug paa Valgtribunerne, og det navnlig efter den Maade, hvorpaa det er fremkommet, idet — hvad der ogsaa idelig og idelig er blevet paavist — forskellige, og det da ikke mindst vigtige Sætninger i dette Program, ere Reformforslag, Ting, som ere fremkomne fra andre Mænd end de Herrer; men som man, efterat de ere fremkomne, har fundet det hensigtsmæssigt at skrive op til nyttigt Brug ved Valgene. Der er talt om de Reformers, som de Herrer ere Bærere af, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Fenger) talte om det Dnsfælige af at gaa nærmere ind paa disse Ting, som de Herrer fra den anden Side (Kofod: Ja, idag maa vi ikke nævne dem!) — vi maa i det Mindste ikke i Dag betegne dem nærmere — ville have frem. Jeg tror, at vi kunde være komne saa vidt, at vi gjerne rent ud kunne sige fra begge Sider, at det, hvorom Kampen føres, er om Magten, om hvem der skal have Magten. Jeg ser ikke, at denne Kamp om, hvem der skal have Magten, er væsentlig forskjellig fra Kampen om Personer; jeg ser ikke engang Muligheden af at gjøre nogen bestemt Afstillelse. Men naar man nu den ene Gang efter den anden siger: Det er os, Feilen er hos, da kunne vi ganske vist spørge: Hvilke ere de Sager, der adstille os? hvor er den væsentlige Meningsforskjæl, som findes imellem os? thi det, at de Herrer have skrevet paa deres Program: vore Reformers, er ikke fyldestgjørende Svar til os. Det er ikke Reformerne, det dreier sig om; jeg tror, dette blandet Andet tydeligt og klart vil vises ved, at jeg tager som Exempel en Sag, der særlig har interesseret mig: Skatterne. Naar man hævper om en Sag, er det da vel muligt, at man, fordi man ikke kan faae Skattelettelse i Tolden paa Kaffe, man da heller ikke skal have Skattelettelse paa Traa, Jern, Fisk og mangfoldige andre Artikler. Jeg tror, de Herrer ville indrømme, at det er en systematisk Opposition, de drive, idet de vise, at Kampen dreier sig om Andet end de foreliggende Spørgsmaal, nemlig i Virkeligheden om, hvem der i Dieblittet skal have Magten her i Landet. (Det Sansen: Det kommer ikke Dagsordenen ved!) So, det kommer Dagsordenen ved, fordi Dagsordenen